

Oer-Hamburgse hiphop: Fettes Brot

<>>

Columns - 24 juni 2008

door Katja Geelhoed

“Hip Hop für Arme / Hip Hop für Beine / Hip Hop für alle die wie ich das Putzen hassen.” De Noord-Duitse rap van Fischmob vult de auto. Het is voorjaar 2004 en ik ben met twee vrienden op weg van Berlijn naar Mölnn. Vriend C. heeft een krakend bandje met zijn favoriete oude nummers in het cassettedek gestopt en doet met mij een wedstrijdje wie de tekst het langst foutloos kan meezingen.

Op de achterbank droomt vriendin A. ondertussen weg. Niet voor lang, daarvoor zijn wij meezingers net iets te enthousiast over de tekstvondsten van de Hamburgse rappers. “Heb je het nou gehoord?” vraag ik terwijl ik mijn hoofd naar de achterbank draai. Arme A. Met: “Nee, maar dat geeft niet”, nemen wij geen genoegen, het bandje wordt teruggespoeld, dit moet gehoord worden.

'Hast de noch Spageddi'

Heel vervelend natuurlijk als je hier geen nostalgische gevoelens bij hebt zoals C., die opgroeide in Noord Duitsland en ik, die midden jaren negentig een jaar in Hamburg woonde. Fischmob was de band die mij deed beseffen dat Duitse rap heel goed kan zijn. Het was ook de band die mij bewust maakte van het Hamburgse accent. Wat vooral hierdoor gekenmerkt wordt dat alle t's door d's worden vervangen.

Om dit te verduidelijken citeer ik graag mijn voormalige huisgenoot in Berlijn – zelf afkomstig uit Brandenburg – die zich niet alleen een Hamburgs accent had eigen gemaakt, maar ook enorme hoeveelheden pasta at en mij op een ochtend wakker maakte met de woorden: “Kaddia hast de noch Spageddi”. Zo ongeveer klinkt Fischmob ook, alleen dan met betere teksten.

Plattdeutsch

Een andere Hamburgse band deed er wat betreft het tonen van die Noord-Duitse roots nog een schepje bovenop. In 1995 verscheen de *Platt-Hymne* ‘Nordisch by Nature’ van Fettes Brot. Waaraan ook Fischmobs Cosmic DJ en DJ Koze deelnamen. Zoals wij ‘Geen slaap tot Osdorp’ hebben, de Nederlandstalige versie van ‘No Sleep till Brooklyn’ van de Beastie Boys door de Osdorp Posse, zo heeft Duitsland het even geslaagde ‘Nordisch by nature’, een verwijzing naar de

hiphopformatie Naughty by nature.

Het nummer, met teksten als: "ick krackehl veel Platt in dat Mikrofon / büst nich unt'n Norden is dat schwer to verstohn", werd een hit. Zo'n grote hit dat Fettes Brot na een jaar besloot de singel van de markt te halen uit angst dat het anders voor eeuwig die band zou zijn van die hit in het *plattdeutsch*.

Natuurlijk wordt Fettes Brot evengoed nog steeds geassocieerd met 'Nordisch by Nature', maar daar kunnen de successen 'Jein' (combinatie van 'ja' en 'nein', "Soll ich's wirklich machen oder laß ich's lieber sein?", uit 1996, maar nog steeds mijn favoriet), 'Schwule Mädchen' (2001), de meezinger 'Emanuela' en het serieuze 'An Tagen wie diesen' (beide 2005) aan worden toegevoegd. Het trio Doc Renz (Martin Vandreier), König Boris (Boris Lauterbach) en Björn Beton (Björn Warns) heeft zich ontwikkeld tot een van de bekendste hiphopformaties van Duitsland.

'Bettina pack deine Brüste ein'

Dit voorjaar verscheen het zevende album van Fettes Brot: 'Strom und Drang'. De nieuwe CD klinkt elektronischer dan het eerdere werk. Dat is even wennen, maar ook wel weer typisch voor deze band, die nooit bang is geweest zich te laten beïnvloeden door andere muziekstromingen dan hiphop.

De eerste hit van 'Strom und Drang' heeft Fettes Brot binnen. 'Bettina zieh dir bitte was an' heet het nummer. Hierin roept de band belpelpresentatrices op zich wat minder bloot te kleden, samengevat in de tekst: "Bettina pack deine Brüste ein". Porno-model en belpelpresentatrice Bettina Ballhaus vaart mee op het succes. Hoewel Fettes Brot het tegenspreekt, is zij er zeker van dat het lied over haar gaat en dat schijnt ze niet heel erg te vinden. Fettes Brot ook niet want de media-aandacht die 'Bettie' genereerde, was voor de band niet nadelig bij het uitkomen van de nieuwe cd en de start van hun tour.

Fettes Brot is een vast bestanddeel van mijn Ipod. Hoewel ik er nog niet naar luisterde toen ik in Hamburg woonde en het grootste deel van hun werk pas daarna is verschenen, heeft het op mij hetzelfde fijne nostalgische effect als Fischmob, dat er eind jaren negentig helaas mee stopte. Het zal dat Hamburgs wel zijn. Maar als we nog eens met de auto naar het noorden van Duitsland rijden dan mag voor mij toch dat krakende oude bandje weer op. Want er gaat weinig boven het meezingen met de kleine meesterwerkjes van Fischmob.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2677/oer-hamburgse-hiphop-fettes-brot>